

2024/605

2024.3.7.

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/605 AJÁNLÁSA

(2023. december 18.)

Lettország intézkedéseinek az Unió klímasemlegességi célkitűzésével és az alkalmazkodás terén elérendő előrehaladás biztosításával való összhangjáról

(Csak a lett nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

Tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról szóló, 2021. június 30-i (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 7. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2021/1119 rendelet (az európai klímarendelet) értelmében a Bizottságnak értékelnie kell a nemzeti intézkedéseknek a klímasemlegességi célkitűzéssel és az alkalmazkodás terén elérendő előrehaladás biztosításával való összhangját. A Bizottság értékelte Lettország intézkedéseinek az említett célkitűzésekkel való összhangját ⁽²⁾. Az alábbi ajánlások az értékelés eredményein alapulnak. Lettországnak kellően figyelembe kell vennie, és az európai klímarendelettel összhangban nyomon kell követnie ezeket az ajánlásokat.
- (2) Jóllehet az Unió nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátása (amelybe a földhasználatból, a földhasználat-változtatásból és az erdőgazdálkodásból származó kibocsátás beleértendő, a nemzetközi közlekedés azonban nem) összességében folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, ami nagyjából összhangban van a 2030-ra kitűzött – 55 %-os uniós éghajlat-politikai célérték és a 2050-re kitűzött uniós klímasemlegességi célkitűzés lineáris pályamodelljével, a kibocsátáscsökkentés ütemét fel kell gyorsítani, és mindenképpen tagállami fellépésre van szükség. A tagállamok által elért előrehaladást számos ágazati kihívás és gyengeség kíséri, amelyeket további késedelem nélkül orvosolni kell. A rendelkezésre álló információkon alapuló értékelés azt mutatja, hogy Lettország esetében nagyrészt elégtelennek tűnik az uniós klímasemlegességi célkitűzés felé tett előrelépés. A megbízható hosszú távú stratégiák jelentik az uniós klímasemlegességi célkitűzés felé történő elmozduláshoz szükséges gazdasági átalakulás megvalósításának sarokkövét.
- (3) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás ambíciójának fokozása tekintetében első lépésként megfelelő nemzeti éghajlat-politika jogi keretet kellene elfogadni, amely kötelező érvényű, rendszeresen frissített alkalmazkodási célokat határoz meg a rezilienciaépítés terén elért általános előrehaladás mérésére. Az alkalmazkodást célzó szakpolitikáknak azokra a területekre vagy ágazatokra kell összpontosítaniuk, amelyek az éghajlatváltozás tekintetében különösen sérülékenyek, amelyek tevékenysége kulcsfontosságú más ágazatok rezilienciája szempontjából, illetve amelyek kiemelt jelentőséggel bírnak a nemzetgazdaság vagy a népegészségügy szempontjából. Elsőbbséget kell biztosítani az olyan hatásokra és kockázatokra reagáló válaszingtézkedéseknek, amelyek a társadalmi-gazdasági fejlődést vagy más nem éghajlati tényezőkkel való kölcsönhatásokat figyelembe véve várhatóan befolyást gyakorolnak a kritikus infrastruktúrákra vagy a hosszú élettartamú rendszerekre, illetve amelyek várhatóan visszafordíthatatlanul érintenek bizonyos rendszereket. Az elszámoltathatóság fenntartásához és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó szakpolitika javításához szükség van az alkalmazkodás érdekében tett erőfeszítések nyomon követésére és értékelésére.
- (4) A magánszektor érdekelt felei a változás előmozdítói, mivel információkat, erőforrásokat, kapacitásokat és finanszírozást biztosítanak. A helyi szinten hozott döntések tágabb értelemben is befolyásolhatják az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciát. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó szubnacionális szakpolitikák előkészítése és végrehajtása rendkívül fontos,

⁽¹⁾ HL L 243., 2021.7.9., 1. o.

⁽²⁾ 2023. évi eredményjelentés az éghajlatváltozás elleni uniós fellépésről, COM(2023) 653 final, valamint bizottsági szolgálati munkadokumentum: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás terén az egyes tagállamokban az európai klímarendeletnek megfelelően elért eredmények értékelése, SWD(2023) 932.

AJÁNLJA, HOGY LETTORSZÁG TEGYEN INTÉZKEDÉSEKET A KÖVETKEZŐK ÉRDEKÉBEN:

A nemzeti intézkedések összhangja a klímasemlegességi célkitűzéssel

1. Fokozza az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló erőfeszítéseket azáltal, hogy kézzelfogható eredményeket ér el a meglévő és a tervezett szakpolitikák terén, és mérlegeljen további sürgős intézkedéseket annak érdekében, hogy az üvegházhatásúgáz-kibocsátás várható csökkentését és az előrejelzéseket összhangba hozza a klímasemlegességi célkitűzéssel.
2. Az erőfeszítéseket összpontosítsa különösen a LULUCF-ágazatot újabban jellemző tendenciák visszafordítására.
3. Aktualizálja a hosszú távú nemzeti stratégiát és fokozza annak ambíciószintjét, illetve javítsa minőségét; ennek érdekében többek között támassza alá hiteles szakpolitikákkal és intézkedésekkel Lettország kibocsátáscsökkentési célértékeit és az üvegházhatásúgáz-elnyelés fokozott célértékeit az egyes ágazatokat illetően.

A nemzeti intézkedéseknek az alkalmazkodás terén elérendő előrehaladás biztosításával való összhangja

4. Véglegesítse az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló szakpolitika és fellépés számára kialakítandó megfelelő jogi keretet. Biztosítsa, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás prioritásai, stratégiái, szakpolitikái, tervei és erőfeszítései a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismeretek, valamint az elérhető éghajlat-előrejelzési és korai előrejelző eszközök alapján arányosak legyenek az éghajlatváltozással szembeni, előre jelzett jövőbeli sebezhetőségekkel és kockázatokkal. Biztosítsa az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó szakpolitikák szisztematikus és rendszeres nyomon követését és értékelését, majd ezek nyomán azt, hogy az eredmények tükröződjenek a felülvizsgált szakpolitikák kialakításában és végrehajtásában. Értékelje a tengerszint-emelkedéssel kapcsolatos releváns sebezhetőségeket és kockázatokat.
5. Vonja be a szociális partnereket és a magánszektor érdekelt feleit a szakpolitikák kialakításába és végrehajtásába, valamint a beruházásokba. Dokumentálja a releváns konzultációk folyamatát és eredményeit. Hozzon létre mechanizmusokat a szubnacionális politikák előkészítésének, rendszeres felülvizsgálatának és aktualizálásának biztosítására.

Kelt Brüsszelben, 2023. december 18-án.

a Bizottság részéről
Wopke HOEKSTRA
a Bizottság tagja